

GONDOLKODÁS NÉLKÜL

PÁRATLAN OLDAL - LXI. évfolyam, 14. szám, 2017. április 7.

Lázár János kezdetben még többekkel együtt úgy tudta: tagadni kell, hogy a kormány törvényjavaslata kifejezetten a CEU ellen irányul. Ezért sajtótájékoztatóján azt bizonygatta, hogy de hiszen ők még a hangsúlyozottan liberális intézményeket is békén hagyják, ha azok szabályosan működnek, amihez pedig a McDaniel College-t hozta fel példának, imígyen:

„Van olyan egyetem, amely a vizsgálat szerint minden előírásnak megfelel, ez pedig a magát liberálisnak mondó McDaniel College. Azt gondolom, hogy ha a kormánynak bárkivel problémája lenne, egy szimbolikus liberális egyetemet nem hagyna boldogulni.”

(Lázár nem érti, miért van hiszti a CEU körül, *Index.hu*, márc. 30.)

És bár a McDaniel College szellemiségétől nyilván nem idegen a liberalizmus, ez az intézmény azonban attól még nem „szimbolikus liberális egyetem”, hanem egy ún. *liberal arts college*, más szóval: *bölcsészettudományokat oktató főiskola*. Az angolszász nyelvek névadásában ugyanis továbbvitték annak ókori hagyományát, hogy a bölcsészettudomány lényegében a hét szabad művészetet foglalja magában, vagyis az olyan tárgyakat, amelyek méltóak arra, hogy a szabad és a polgári életben aktívan részt vevő emberek foglalkozzanak velük. Az ókorban a nyelvtan, a logika, a retorika, a számtan, a geometria, a zene és a csillagászat volt az *artes liberales* része, a modernítésben ugyanezek már irodalomtudomány, filozófia, matematika, fizika és társadalomtudomány elnevezéssel vannak jelen. Ezért ezekre attól függetlenül, hogy van-e közülük a jóval későbbi liberalizmushoz mint szellemi-politikai irányzathoz, az egyébként is több jelentésű *liberal* jelzőt használják. Még olyankor is, amikor például a bölcsészettudományt olyan konzervatív intézményekben oktatják, mint amilyen például a Saint Anselm Liberal Arts College New Englandben.

Úgyhogy ezzel az erővel Lázár akár a liberójátékos röplabdásokat is fölemlíthette volna, mint akiket úgymond a politikai szembenállásuk ellenére is hagynak működni, nem beszélve a libero pelenkák vagy a libexin típusú köhögéscsillapítók gyártóiról. De persze csak péntek reggelig, amikor viszont a miniszterelnök rádióinterjújából világosan kiderült: de bizony a nyitottságáról és szabad szelleméről is híres egyetem a célpont. Így most szegény kormányzóvivő csütörtökig gondolkozhatna azon, hogy vajon hogyan is magyarázza meg ezt a brutális tévedését, illetve azt, hogy akkor most kettős mércét alkalmaznak-e a liberális(nak hitt) főiskolákra-egyetemekre, vagy tényleg csak a CEU-t akarják kicsinálni.

„Gondolkozhatna” – írtam, mert természetesen csak akkor kéne ezt tennie, ha biztos lehetne abban, hogy valaki a nagy nyilvánosság előtt szembesíteni fogja őt a tévedésével és a következetlenségével. De mivel azt kiválóan megoldották, hogy ilyesmitől ne kelljen tartania, ő lehet az első, aki megfogadhatja a saját tanácsát: „mindenki higgadjon le”, és elhiheti, hogy továbbra is a legnagyobb nyugalommal és higgadtsággal, gondolkodás nélkül verhetik szét az egész társadalmat.

És igazsága is lesz, hiszen ezt még egy ideig valóban megtehetik.